

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף

עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]

מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת בבא בתרא

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאורייתא = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיה.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך

נא להעיר הערות

©

כל הזכויות שמורות

תש"ס

כתובת להערות :

גפ"ת, רח' חזון איש 36

פעיה"ק ירושלים תובב"א

טל: 02(571-2016)

פ"ב לא יחפור

המשך משנויות:

לא יחפור סמוך לבור ג"ט ו/או סד בסיד [לרש"י - מחלשת הבור]

מרחיקם גפת, זבל, מלח, סיד, "סלעים" (מוציאים הבל) מכותל ג"ט או סד בסיד

מרחיקים זרעים, מחרישה, מי רגלים [מתונתא], ריחים תחתונה [טירייה (מניד קרקע), קול], תנור (לרש"י - בסיס) ג"ט [הבלא]. (מי רגלים מכותל אבן - טפח, מצונמא א"צ).

למעלה מתנור ד"א, למטה ג"ט ובכירה טפח (ובשל נחתומין ד"ט ובכירה ג"ט)

לא יפתח נחתומין וצבעין [לרש"י - עשן] ורפת בקר תחת אוצר תבואה ושמן

אא"כ רפת קודם וספק בהכין לאוצר קודם, ולא רפת בקר או אספסתא תחת יין

יכול למחות על חנות שבחצר [יוצאין ונכנסין] ולא על עושים כלים, פטיש, ריחים, תשב"ר

מרחיק כותל [דוושא] וחלונות [שלא יראה, מאפיל] מכותל ד"א

סולם משובך, כותל ממזחילה ד"א

שובך מעיר נ' אמה, ר"י - מלא שגר היונה - ד' כורין. חוץ מלקחו כמו שהוא עם הקרקע סביביו.

גוזל מדדה תוך נ' לבעל השובך, חוץ מנ' למוצאו;

בין ב' שובכות שוין - בתר הקרוב, ובמחצה יחלוקו

מרחיק אילן מעיר [נוי] ומבור כ"ה אמה, חרוב ושקמה נ', אבא שאול - סרק נ'

עיר או ספק מי קודם - קוצץ [כודאין] בלי דמים [המע"ה]

בור קודם - קוצץ בדמים [לרש"י - דברשות נטע] (ר' יוסי - לא יקוצץ)

אילן קודם - לעיר - לבור - לא יקוצץ וכן ספק לא יקוצץ [כודאין]

גורן מעיר - נ' [מוץ], גורן שאינו קבוע (אינו זורה ברחת) - אביי - כדי שלא יזיק

נבלות, קברות, בורסקי מעיר - נ'

מרחיק משרה מירק, כרישין מבצלים, חרדל מדבורים - ור' יוסי מתיר [על הניזק להרחיק חוץ מגירי

דיליה]

מרחיק אילן משדה ד"א חוץ מגדר בינתים, בבבל ב' אמות בין אילנות לאילנות

קוצץ: ג"ט למחרישה, קוצץ ויורד לבור שיח ומערה חוץ מהחזיק בו (לרש"י - יחיד) - תוך ט"ז אמה

בנוטה - בשדה קוצץ מלא מרדע ע"ג מחרישה,

אבל קוצץ כל מה שנוטה בחרוב ושקמה, בבית השלחין, לאבא שאול כל אילן סרק;

ברה"ר: ת"ק גמל ורוכבו, ר"י - גמל ופשתן, לר"ל לת"ק דר"א - יותר [חוזרין וגדלין],

ר"ש - הכל [טומאת אהל]

גמ' יז: - כ.

הראשון שבא לסמוך בור וכו' למיצר:

ל"ק - בשדה העשויה לבורות לא, אינה לבורות לאביי סומך, לרבא לא

ל"ב - עשויה לבורות לאביי סומך חוץ: כשבאו בב"א, קרקע רך (לרש"י)

לרבא לא חוץ: מדירה, צונמא המפסיק לאילן, מוכר א"צ לקוצץ אילנו [ברשות],

אינה עשויה לבורות - לכו"ע מותר

רבנן - על המזיק להרחיק (רש"י - לרבא - אפי' סמך בהיתר (חוץ מאילן - הפסד מרובה)), ר' יוסי - על הניזק

לרבנן דבורים לא מזקי לחרדל, לר' יוסי מזקי, "ולדבריכם" - כששניהם עשו שלא כהוגן א"צ

להרחיק, לרש"י לרבא במזיקין זא"ז - על השני להרחיק

מרחיק נברכת הכובסין שמשפשיין בה (מים ניתזין) ד"א

לאביי מרחיק חול מכותל [הבל], לרבא רק לח

לחצוץ בפני הטומאה: צריך ביטול (לא חזי, לא שקיל), לא מקבל טומאה, עומד בפנ"ע, כלי חרס מגבו
אין קבלת טומאה לגוי [מתוך הקהל], לבן ח' [לרש"י - כאבן], מלח, ס"ת

גמ' כ: - כב.

הרחקת היזק שכנים - ת"ק - אם הזיק חייב, ר"ש - כשיעור הרחקה פטור
יכול למחות על חנות שבחצר ותינוקות של עכו"ם וסופר מתא (רש"י - מלמד לכל העיר, רש"י ב"מ - ספר),
ולא: על עושה כלים, ריחים, בחצר אחרת, ותשב"ר אחר תקנת יהושע בן גמלא (חוץ ממלמד לכל
העיר לרש"י), ועושה לעצמן [אין נכנסין ויוצאין]
מכים ינוקא בערקתא דמסנא, באינו לומד ליהוי צוותא לחבריה
מלמד דגריס טפי - רבא - לא מסלקינן לראשון, רב דימי - מסלקינן
רבא - גריס ולא דייק עדיף [שבשתא ממילא נפק], רב דימי - דייק ולא גריס עדיף [כיון דעל על]
{ יואב - תמחה את זכר }
פסידא דלא הדר - מלמד (לרש"י - שיבוש דעל על), שתלא (לא גדילות כראוי), טבח, מקיז דם, סופר (לרש"י -
ס"ת) - כמותרה ועומד

רב הונא, ר"י, רשב"ג - יש טענת קפסקת לחיותי אף לבן מבוי חוץ ממלמד מאותו מבוי,
רבנן, להל' - אין טענה חוץ: ממצודת דג [כבידן], בר מתא אחרת (וספק בבר מבוי אחר)
(אבל לא נגד רוכלין לאהדורי ות"ח אף לאקבועי (לפנים משה"ד),
וביום השוק בשוק, וכדי חיותו להגובה חובותיו)

נקטינן שוקא לצורבא מרבנן

{ מח' ע"י מי מת רב אדא בר אהבה - ומסתברא ר"נ בר יצחק }

רש"י כא.

רש"י משמע - עד 25 כופין לשכור מלמד, 25 עד 40 צריך ריש דוכנה, 40 עד 50 - ב' מלמדים

גמ' כב: - כג.

ריחוק ד"א מכותל משום דוושא - דוקא כותל גינה בעיר ישנה - ואף כותל חצר בעיר חדשה
בבא מן הצד ריחוק כמלא רחב חלון (י"א - טפח) (במדיר כותלו (ומגביהו ד"א מחלון לרש"י) [שלא יציץ]),
ד"א כשבונה מב' רוחות [שלא יאפיל]
מרחיקין כותל ממזחילה ד"א [סולם לתקן], סולם משובך ד"א [שלא תקפוץ נמייה (לר' יוסי מיד)]
מודה ר' יוסי דאסור לגרום ניזקין בגירי דילי'
אין חזקה לנזקין בקוטרא, בבית הכסא ע"ג קרקע, באסטניס
מרחיק שובך מעיר ומשדות נ' אמה, לר"י בית ד' כור [מליין כרסייהו]
איסור פריסת נשבין - ל' ריס, בישוב כרמים או שובכין אפי' ק' מיל לא (אף שובכין שלו, דעכו"ם,
דהפקר)
טוענין ללוקח (ויורש) כשיש למוכר חזקה

רש"י כב:

לרש"י - הרבה משניות שלא כר' יוסי

גירי דיליה - לרש"י - שבא מגופו

גרמא אסור - חבירו יכול לעכבו ואפי' למ"ד גרמי פטור

גמ' כג: - כו.

ר' חנינא - רוב עדיף מקרוב (נ"מ במצא גוזל, עגלה ערופה, דם בפרוזדור, חבית יין שצפה בנהר או
נמצאת בכרם)

מדדה רק הולך נ' אמה, חוץ משביל של כרמים כשהדר וחזי לקיניה
חבית בנהר כנגד עיר ישראל לרב מותר לשמואל אסור [ממרוצת המים];
בכרם ערלה - יין מותר וענבים אסור [גנבי מצנעי]
לרבנן דר"א עושין אילנות ולא זרעים במגרש העיר, לר"א רק בערי לויים
עיר קודם לאילן תוך כ"ה אמה - קוצץ בלי דמים [הזיקא דרבים משום נוי העיר]
משא"כ בור - בדמים
אילן קודם לעיר קוצץ ונותן דמים אח"כ [אנשי העיר ידחו מלשלם]
ת"ק - בורסקי מותר רק למזרח העיר [לרש"י - רוח מזרחית בנחת], ר"ע - לכל רוח נ' אמה, למערב לא
[שכינה]
ריב"ל, ר' אבהו - שכינה במערב; ר' אושעיא, ר' ישמעאל, רב ששת - בכ"מ;
ר' חנינא, ברייתא דברכות - בירושלים
{רוחות; ר"א - עולם כאכסדרה וחמה בלילה עולה למעלה מהרקיע, לר' יהושע עולם כקובה וחמה
מקפת אחורי הכיפה; משחרב ביהמ"ק לא הוגשמה רוח דרומית ואין גשמים מאוצר טוב;
להחכים ידרים להעשיר יצפין (לריב"ל יצדד לדרום)}
בור קודם - לר' יוסי לא יקוץ חוץ מגירי דיליה כשבא מכחו או דניחא ליה (לרבינא),
למרמר, לרב אשי - אפי' רוח מסייעו לענין הרחקה = כחו [כשבת] (ורבינא חולק)
זריעה ברובו מפקיע "מוקף לדירה", נטיעה - לא מפקיע

גמ' כו. - כז:

ריחוק אילן מגפן בעי טפי מד"א [ציפורים] ורבא בר רב חנן לא קצץ משום בל תשחית
רבינא - תוך ט"ז אמה בתר אילן אזלינן, חוץ מט"ז בתר קרקע (לענין עצים, מעילה)
עולא - אילן סמוך למיצר ט"ז אמה גזלן הוא ואין ביכורים (לרש"י - א"צ [מארצך]) והקונה ג' אילנות יש לו
הקרקע עמה ט"ז אמה לכל אילן
רבין א"ר יוחנן - מביא וקורא שע"מ כן הנחיל יהושע (לרש"י - שלא יקפידו)
חורשין בית סאה ערב שביעית עד עצרת כשיש ג' אילנות גדולים, עד ר"ה ליי' קטנים, ושדה לבן עד הפסח
חיוב ביכורים בחיטי עם כל שהוא קרקע
מקצת אילן בחו"ל - לרבי טבל וחולין מעורבין, לרשב"ג הגדל בחו"ל פטור [מח' בברירה, במפסיק
צונמא בשרשים - אי אורא מבלבל]

רש"י כו. - כז.

החזיק יחיד באילן - לרש"י - חזקתו ואיסור קציצה לט"ז אמה
לרש"י מותר לסמוך עד ד"א אבל אין ביכורים
לרש"י ורשב"ם קנ. - א"צ קרקע לוידוי מעשר
פרוזבול על קרקע [רש"י - בלא"ה לא שכיחא, רשב"ם סו. - כמשכון]
כל שהוא [לרשב"ם - אין אונאה]